

A Nyárfás úton (1. sz.) 540×200 m kiterjedésű, ÉNy-DK irányú lelőhelyen szarmata telep; a 23-as táblán (2. sz.) 900×500 m kiterjedésű, K-Ny irányú lelőhelyen szarmata és Árpád-kori telep; a Komlószárítónál (3. sz.) 550×550 m kiterjedésű lelőhelyen szarmata és Árpád-kori telep; a Vasútvonal melletti (4. sz.) 100×50–70 m kiterjedésű, Ny-K irányú lelőhelyen szarmata, honfoglalás kori és Árpád-kori telep nyomait regisztrálta.

A leletek a Munkácsy Mihály Múzeumba kerültek.
SZATMÁRI IMRE

218. Mezőkeresztes, Lucernás (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Á

2000. szeptember 25. és október 6. között a miskolci Herman Ottó Múzeum régészeti leletmentést végzett a lelőhelyen, ami az M3-as autópálya építési munkálataihoz kapcsolódott.

A lelőhely Mezőkeresztestől délre egy kilométer távolságban található a Kácsi-patak nyugati partján, egy kisebb, környezetéhez viszonyítva nem a legmagasabb, 102 méteres kiemelkedésen.

A feltárás során egy szórt jellegű Árpád-kori település részlete került elő, azaz: nyolc félig földbe ásott ház gödre; egy lakóház gödréből később kialakított külső kemence; kettő árok; három verem és kilenc gödör.

A leletanyag 12–13. századi.

PUSZTAI TAMÁS

219. Mezőkeresztes, Püspöki-legelő (Borsod-Abaúj-Zemplén megye) V

Az M3 autópálya Mezőkeresztes határában épülő szakaszánál, a 136+300–350 km szelvény között Pusztai Tamás régész cserepeket és bronzokat talált. A bronzleletet karperec, baltatöredék, sarlótöredékek, túsár, lemezdarabok és bronz nyersanyagrögök alkotják. Pár cserépdarabból feltételezhető, hogy annak az edénynek darabjai, amelyben a bronzokat elrejtették. Az autópálya szakaszt fél szélességben lehumusztolták, és október 10–20. között elvégeztük a leletmentést. Nagyméretű anyaglelőhelyek és általában kör alakú objektumok kerültek elő. A 16. objektum tűzhely volt, ennek közelében ásták el a bronzokat. A 23. és 24. objektumban bronztűt találtunk. Összesen 25 objektumot dokumentáltunk. A telepen gazdag kerámiaanyag került elő; állatfigura, mely a fémekkel együtt a korai vaskor Gáva kultúrájának hagyatéka.

B. HELLEBRANDT MAGDOLNA

220. Mezőkovácsháza határa (Békés megye) B, V, Szk, Sza, Ge, Á, Kk

Az egykori Maros-ág, a Battonyától Békéssámsonig húzódó Száraz-ér rehabilitációs munkáira 2000-ben került sor. A megyei múzeumi szervezet erejéhez és idejéhez mérten figyelemmel kísérte a munkálatokat és terep-

bejárásokkal igyekezett tisztázni az érpart településtörténetét.

Mezőkovácsháza határában a Déli-határszélen kettő, a szociális otthon területén egy, a Henrik-majorban négy, a 17-es dűlőben három, a Végegyházi-határban egy és a Reformátuskovácsházi vasútállomás közvetlen közelében egy lelőhelyet regisztráltunk. Ezekben a területeken bronzkori, vaskori, szkíta, szarmata, gepida, Árpád-kori és késő középkori kerámiaanyagot gyűjtöttünk.

Munkatársak: Liska András és Medgyesi Pál.

GYUCHA ATTILA

221. Mezőkövesd határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, U, R, B, Sza

A Tiszaújváros és Százhalombatta közötti olajvezeték Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szakaszának cseréjéhez kapcsolódó régészeti terepbejárások során 32 lelőhelyet határoztunk meg. A megkezdett beruházáshoz kapcsolódó feladatunk 2000 márciusában és áprilisában a 24-től 32-ig számozott lelőhelyek megfigyelése, dokumentálása volt (lásd táblázat).

A vizsgált területen a magas talajvízszint és a belvíz miatt több lelőhelyet egyáltalán nem lehetett kutatni, ugyanis az árok színülig volt vízzel. Ahol az árok alján víz volt, ott az előkerült igen kevés régészeti objektum dokumentálását fotogrammetriai módszerekkel tudtuk csak elvégezni.

A 27. sz. lelőhelyen 4 objektumot vágott az árok, ezek közül egy esetleg gödörház lehetett. Az objektumokból előkerült leletanyag alapján a lelőhely korát a rézkorba kell helyeznünk. A 30. sz. lelőhelyen az árok által átvágott öt gödörből nem került elő korhatározó leletanyag. A lelőhely korát a felszíni gyűjtés során neolitikus és császárkori kerámiatöredékek jelölték.

PUSZTAI TAMÁS

222. Mezőkövesd, Kettős-kút-tava

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Sza

Az ásatási terület az épülő M3 autópálya 127,5–128,1 kilométerszelvényei közti lehajtósáv, a Mezőkövesdről Egerlövőre vezető műút mellett helyezkedik el, a nyomvonal mindkét oldalán (74. sz. lh.). Magán a nyomvonalon korábban Lovász Emese végzett feltárást, szarmata telepet és sírokat talált. Az ásatás megkezdése előtti héten a területről géppel lehúztak kb. 50 cm humuszt, de a bolygatatlan altalajt nem érték el. Kb. 40 cm humusz még a felületen maradt. Így az objektumok feltárait meglehetősen nehezen lehetett észrevenni. Általában két ásónyom után érték el az altalajt, amelyben határozott objektumfoltok rajzolódtak ki. A munka során császárkori (szarmata) telepobjektumokat, méhkas alakú gödröket, kemencéket, árkokat tártunk fel, valamint a nyomvonaltól északra, az ún. „B” területen négy rabolt szarmata sírt. Ezekből előkerültek vaskések, torques,